

HUR DET KOM SIG

Ragnar Granit växte upp i storfurstendömet Finland. Hans farmor kunde berätta att hennes farmor hundra år tidigare hade sett Kulneffs kosacker rida förbi med lansarna pekande mot skyn – Fänrik Ståls värld tycktes inte så avlägsen. Själv såg skolgossen Ragnar de ryska soldaterna gräva löpgravar i Helsingfors förstäder, och som artonårig frikårist deltog han i inbördeskriget.

Den följande tioårsperioden bjöd mindre av yttre dramatik men blev på sikt mer avgörande för honom. Det var nu han efter en del sökande träffade sitt slutliga val av levnadsbana – vetenskapsmannens. Tidigt fångades hans intresse av synsinnet, som han till en början studerade inom gestaltpsykologins ram. Han fann dock snart att det var som fysiolog han kunde göra en insats, och det var också för fysiologiska upptäckter rörande synsinnet som han 1967 erhöll noblepriset.

Men vägen dit var lång. Ragnar Granit ger er levande skildring både av dess yttre topografi och av vad den inneburit för hans egen och forskningens utveckling. Hans memoarer tecknar ett stycke modern vetenskapshistoria men är framför allt en spännande undersökning av "hur det kommer sig" att en människa ägnar sitt liv åt vetenskapen.

Omslag av Karl-Erik Forsberg

ISBN 91-1-833102-5

RAGNAR GRANIT HUR DET KOM SIG

RAGNAR GRANIT

HUR DET KOM SIG

*Forskarminnen
och motiveringar*

NORSTEDTS

RAGNAR GRANIT

HUR DET KOM SIG

Forskarminnen och motiveringar

P. A. Norstedt & Söners förlag

Stockholm

Innehåll

Självbiografisk betraktelse	9
Tidiga intryck	17
Litet om skolan	33
Våren 1918	39
Återblick på skolåren	46
Tidiga studieår	49
Kliniska år	62
Nyländskt studentliv	66
Fysiologisk förberedelse	72
Min hustrus bakgrund	86
Bröllopsresa till Filadelfia	95
Erövring av elfenbenstornet	104
I trettioalets Helsingfors	111
I nytt samhälle	129
”Finlands sak är vår!”	139
Femårsperiodens avveckling	147
Att övervinna acedia	158
Ny vetenskap i nytt hus	166
Sluttrond i det experimentella	183
Biologiskt bokslut	195
Upptäckt och insikt	204
Epilog	223
Personregister	232

ISBN 91-1-83.31.02-5

© Ragnar Granit 1983

Omslag och grafisk formgivning Karl-Erik Forsberg

Gummessons Tryckeri, Falköping 1983

Företal

Min bok är inte memoarer i alldeles vanlig bemärkelse utan är en skildring av en vetenskaplig utveckling. Den kunde nästan kallas en undersökning av de omständigheter som lett till att författaren, jämnårig med seklet, blivit det han blivit.

Helt naturligt följer i sammanhanget en mängd upplevelser av tidstypisk karaktär. Jag börjar i själva verket med mitt medvetandes första viljeyttringar och slutar där min vetenskap, kunskapen om nervsystemet, nått vår medvetna hjärna.

Boken påbörjades 1980 och avslutades i mars 1982. Inom författarens långa liv – så kort i hans egen upplevelse – har ett urval gjorts med sträng selektion betingad av huvudtemat. År 1980 fördelades detta liv mellan Finland och Sverige i två lika långa hälfter. För att göra finlandsdelen begriplig i Sverige har det här och var blivit nödvändigt att pröva eventuella finländska läsareshållning med att omtala sådant som för dem är självfallet.

Ragnar Granit